

LITERATURA

1. Omów problem starości w literaturze różnych epok, wykorzystując wybrane utwory.
2. Anioł czy *femme fatale*? Omów wpływ wybranych postaci kobiet na losy bohaterów ukazanych w wybranych utworach.
3. Codzienność, zwykłe życie, szary człowiek jako tematy literackie. Omów zagadnienie na wybranych utworach z różnych epok literackich.
4. Średniowieczny asceta, renesansowy humanista i barokowy Sarmata. Omów na wybranych przykładach wzorce osobowe kreowane przez twórców epoki staropolskiej.
5. Od Rolanda do Judyma. Literacki portret idealistów na przestrzeni epok. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach z literatury.
6. *Święci o Bogu* i *święci bez Boga*. Ukaż relacje człowiek – Bóg w wybranych utworach literackich różnych epok.
7. Rzeczy w świecie człowieka - literackie obrazy przedmiotów. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów z literatury.
8. Świat widziany oczyma kobiet-auterek. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach literackich.
9. Portrety przyjaciół w literaturze. Omów to zagadnienie w oparciu o wybrane utwory z różnych epok.
10. Wieszcz, moralizator, sumienie narodu... różne koncepcje na temat roli artysty w życiu społecznym. Omów zagadnienie na wybranych przykładach literackich z różnych epok.
11. Piękno i brzydota jako kategorie estetyczne w poezji polskiej i emigracyjnej. Rozwiń temat w oparciu o wybrane przykłady z literatury.
12. Etos pracy w literaturze XIX i XX wieku. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów z literatury.
13. Krajobraz jako motyw literacki. Przedstaw na wybranych przykładach jego funkcjonowanie w twórczości pisarzy różnych epok.
14. Różnorodne ujęcia motywu samotności, wyobcowania, alienacji w literaturze na przestrzeni epok. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
15. Świat wartości więźniów łagrów i lagrów i jego odzwierciedlenie w literaturze. Przedstaw temat, analizując wybrane utwory.
16. *Jeszcze Polska nie zginęła, póki my żyjemy...* Przedstaw motyw żołnierza-tułacza, żołnierza-powstańca w literaturze polskiej, odwołując się do wybranych utworów.
17. Miłość, wierność i uczciwość małżeńska w utworach literackich różnych epok. Przedstaw zagadnienie, dokonując analizy celowo dobranych utworów.
18. Człowiek w obliczu katastrofy, choroby, innych nieszczęść. Przedstaw zagadnienie,

dokonując analizy wybranych utworów literackich.

19. Brzydota jako nowy kanon piękna – od Morsztyna do Grochowiaka. Analizując wybrane teksty literackie, omów sposoby ich opisywania i prezentowania. Zwróć uwagę na kontekst epoki.

20. Wizerunek literacki człowieka sukcesu. Omów zagadnienie, analizując wybrane utwory literackie z różnych epok literackich.

21. Różne ujęcia zaświatów w wybranych utworach literackich. Przedstaw sposoby kształtowania tej przestrzeni i jej funkcje, odwołując się do utworów z różnych epok literackich.

22. Niespełnione ambicje i ich wpływ na dalsze życie wybranych bohaterów literackich. Przedstaw różne ujęcia tematu, analizując sposoby kreowania postaci.

23. Motyw zdrady w literaturze. Na podstawie wybranych utworów literackich z różnych epok przedstaw problem

i wyjaśnij, jak taka postawa wpływa na psychikę i życie człowieka.

24. Topos świata jako teatru. Odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok, przedstaw różnice

i podobieństwa w kreowaniu tego toposu i określ funkcje podjętych zabiegów literackich.

25. Miłość w okresie wojny i okupacji jako próba przezwyciężenia zła. Omów problem, przywołując stosowne dzieła literackie.

26. Orient jako inspiracja dla pisarzy. Zanalizuj różne sposoby funkcjonowania tego motywu w wybranych utworach.

27. Motyw szkoły w literaturze. Przedstaw temat, określ jego funkcję, dokonując analizy wybranych dzieł literackich.

28. Pieniądz narzędziem dobra i zła. Omów jego rolę w życiu człowieka, analizując wybrane utwory literackie różnych epok.

29. Idealiści i marzyciele w zderzeniu z rzeczywistością – zmieniają świat czy świat ich zmienia? Rozważ problem na przykładach wybranych bohaterów literackich.

30. Los bohatera, który staje się przestrożą. Zaprezentuj przykłady bohaterów, odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok.

31. Wpływ filozofii franciszkańskiej na literaturę epok późniejszych. Dokonaj prezentacji zagadnienia, analizując wybrane przykłady z literatury.

32. Analizując wybrane przykłady, scharakteryzuj średniowieczny etos rycerski i jego późniejsze odmiany.

33. Metamorfoza bohatera. Porównaj sposób ujęcia motywu, analizując wybrane utwory literackie z różnych epok.

34. Sarmata o sobie, inni o Sarmacie. Zaprezentuj sposoby ujęcia wizerunku szlachcica Sarmaty, odwołując się do wybranych przykładów literackich różnych epok.

35. Poeta jako bohater literacki. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów z różnych epok.

36. Obraz miasta w literaturze polskiej i europejskiej. Omów zagadnienie, odwołując się do przykładów literackich XIX i XX w.

37. Literackie manifesty programowe. Omów zagadnienie na przykładzie wybranych autorów i utworów.

38. Historia a losy człowieka. Omów ich wzajemne oddziaływanie, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.

39. Obraz arystokracji w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
40. Groteska jako jeden ze sposobów ukazywania rzeczywistości. Zanalizuj funkcje groteski na wybranych przykładach z literatury.
41. Artysta jako bohater literacki. Zaprezentuj różne kreacje postaci i omów ich funkcje w wybranych utworach.
42. Dzieło literackie dokumentem swojego czasu. Zaprezentuj zagadnienie na przykładach pochodzących z różnych epok literackich.
43. Paraboliczność jako sposób prezentacji świata w literaturze. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
44. Nurt tyntejski w literaturze polskiej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z różnych epok literackich.
45. Literackie apele, przesłania, testamenty. Przedstaw te sposoby dialogu pisarza z czytelnikiem, odwołując się do wybranych tekstów z różnych epok.
46. Odwołując się do wybranych przykładów literatury romantyzmu i pozytywizmu, omów przyczyny i skutki konfliktów rodzinnych w życiu bohaterów literackich.
47. Motto, ostatnia scena, tytuł jako klucz do interpretacji dzieła. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
48. Ocena rewolucji. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literackich różnych epok.
49. Obrzędy i obyczaje ludowe w literaturze. Omów sposoby ich kreowania i funkcje w wybranych utworach.
50. Istota poezji lingwistycznej. Omów zagadnienie na podstawie utworów Mirona Białoszewskiego i innych poetów.
51. Kresy w literaturze polskiej. Przedstaw motyw na wybranych przykładach.
52. „Choroba wieku” i jej przejawy w literaturze nie tylko romantycznej. Przedstaw problem na wybranych utworach literackich.
53. Sen jako ukojenie, prorocstwo, ucieczka... Omów różne sposoby wprowadzania elementów onirycznych na przykładach literatury różnych epok.

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Autoportret w literaturze i malarstwie. Przeanalizuj sposoby przedstawienia samego siebie w różnych tekstach kultury.
2. Trud ludzkiej pracy. Omów temat, odwołując się do wybranych dzieł literackich i malarskich różnych epok.
3. Zainteresowanie przedmiotami codziennego użytku w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach różnych epok.
4. Arkadia dzieciństwa zapisana w literaturze i malarstwie. Przedstaw zagadnienie w oparciu o wybrane teksty kultury z różnych epok.

5. Motyw wiosny i sposoby jego ujmowania w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów temat, odnosząc się do wybranych dzieł.
6. Postacie historyczne w literaturze i malarstwie. Zaprezentuj sposób ich przedstawienia w wybranych dziełach literackich i malarskich różnych epok.
7. Polskie zwycięstwa i klęski. Odwołując się do wybranych przykładów, przedstaw, jak w literaturze i malarstwie komentowano ważne wydarzenia w historii narodowej.
8. Naturalizm w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie na wybranych przykładach różnych epok.
9. Ofiara Chrystusa w literaturze, malarstwie i rzeźbie. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
10. Hagiografia piórem i pędzlem malowana. Zaprezentuj zagadnienie w oparciu o wybrane teksty kultury.
11. Motywy zwierzęce w literaturze i sztuce różnych epok. Przedstaw motywy ich ukazania i funkcje na wybranych przykładach.
12. Różne ujęcia motywu tańca w literaturze, malarstwie i filmie. Omów zagadnienie odwołując się do wybranych przykładów.
13. Podróż, pielgrzymka, wędrówka. Omów różne ujęcia tego motywu w literaturze i innych dziedzinach sztuki.
14. Dialog Wisławy Szymborskiej z malarstwem. Rozważ, jak twórczość polskiej noblistki komentuje dzieła sztuki.
15. Funkcje brzydoty w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Dokonaj analizy wybranych przykładów.
16. Dom jako przestrzeń życiowa człowieka w literaturze i filmie. Omów zagadnienie na wybranych przykładach tekstów kultury.
17. Tatry jako inspiracja twórczości literackiej i malarskiej. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
18. Realizm w powieści i malarstwie XIX wieku. Przedstaw reguły konwencji, analizując wybrane dzieła.
19. Stanisław Wyspiański - artysta wszechstronny. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł literackich i plastycznych tego artysty.
20. Postaci biblijne w literaturze i sztuce. Porównaj funkcje tych samych bohaterów w wybranych dziełach.
21. Folklor góralski jako źródło inspiracji artystycznej. Omów temat na podstawie wybranych przykładów z różnych epok literackich.
22. Starość w literaturze oraz sztuce polskiej i obcej. Omów sposoby jej przedstawiania i funkcje w wybranych utworach.
23. Świat prowincji w opowiadaniach B. Schulza i obrazach M. Chagalla. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł.
24. Artystyczne interpretacje powstań narodowych w literaturze i malarstwie. Dokonaj analizy porównawczej, wykorzystując odpowiednie dzieła.
25. Motyw *Stabat Mater* w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów temat, dokonując analizy wybranych dzieł z różnych epok.
26. Jesień jako temat w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przedstaw funkcjonowanie motywu, odwołując się do wybranych tekstów kultury.

27. Żydzi polscy i ich obyczaje. Omów temat, dokonując analizy wybranych dzieł z różnych epok.
28. Dworek szlachecki jako motyw w literaturze i malarstwie. Przedstaw różne jego ujęcia (konkretyzacje) na przykładzie analizy wybranych dzieł różnych epok.
29. Omów motyw małej ojczyzny w utworach literackich i malarskich.
30. Cierpienie matki jako motyw w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów temat, dokonując analizy wybranych dzieł z różnych epok.
31. Inspiracje malarstwem w literaturze pięknej. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
32. Portret Sarmaty w literaturze i malarstwie. Przedstaw na wybranych przykładach.
33. Życie codzienne w literaturze i malarstwie. Przedstaw, odwołując się do przykładów z różnych epok.
34. Dzieci w literaturze i malarstwie. Porównaj sposoby przedstawiania tego typu bohaterów na wybranych przykładach.
35. Postać Maryi w różnych dziedzinach sztuki. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
36. Warszawa w literaturze i malarstwie. Zaprezentuj motyw na podstawie wybranych przykładów.
37. Artystyczne ujęcie macierzyństwa w literaturze i sztukach plastycznych. Przedstaw je w oparciu o analizę wybranych dzieł.
38. Topos ogrodu w literaturze i w malarstwie. Przedstaw różne sposoby jego wykorzystania, analizując wybrane dzieła różnych epok.
39. Na przykładach wybranych z literatury i filmu przedstaw różne sposoby wykorzystania motywu Pasji.
40. Obraz świata Orientu zawarty w literaturze i malarstwie romantycznym. Przedstaw, odwołując się do wybranych utworów literackich i dzieł plastycznych.
41. Małżeństwo w literaturze i sztuce różnych epok. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
42. Sposoby kreowania obrazu natury w poezji i malarstwie. Dokonaj analizy wybranych dzieł.
43. Symbol jako środek wyrazu w literaturze i malarstwie różnych epok. Omów jego najciekawsze, Twoim zdaniem, cele i sposoby wykorzystania.
44. Artystyczne interpretacje motywu *vanitas vanitatum* w literaturze i sztukach plastycznych. Omów zagadnienie, analizując wybrane dzieła różnych epok.

45. Od Adama do Batmana. Ukaż różnorodne kreacje mężczyzn w literaturze i innych tekstach kultury.

1. Cechy stylu wybranego gatunku literackiego. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
2. Komizm słowny. Przedstaw sposoby jego realizacji na wybranych przykładach.
3. Sztuka oratorska. Scharakteryzuj styl retoryczny, przywołując przykłady z literatury i publicystyki.
4. Neologizmy i ich funkcja w poezji. Omów zagadnienie na wybranych przykładach.
5. Dawna i współczesna sztuka epistolarna. Dokonaj analizy porównawczej listów z różnych epok.
6. Eksperymenty językowe w poezji polskiej XX wieku. Zaprezentuj na wybranych przykładach.
7. Metaforyka tytułów prasowych. Zanalizuj wybrane przykłady i oceń ich trafność.
8. Zanalizuj pochodzenie i znaczenie imion i nazwisk bohaterów literackich utworów z różnych epok.
9. Tak piszą urzędnicy - omawiając temat, odwołaj się do dokumentów urzędowych.
10. Styl biblijny i jego rola w literaturze polskiej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów z różnych epok.
11. Język jako narzędzie indywidualizacji bohaterów literackich. Przedstawiając zagadnienie, odwołaj się do wybranych utworów z różnych epok.
12. Funkcje dialektyzacji i archaizacji w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
13. Język twórców manifestów literackich. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
14. Rola frazeologizmów w poezji. Omów problem, odwołując się do wybranych utworów Stanisława Barańczaka i Wisławy Szymborskiej.
15. Zaprezentuj neologizmy i ich funkcje w utworach Leśmiana, Witkacego i Białoszewskiego.
16. Język Twoich rówieśników - scharakteryzuj go na podstawie analizy zgromadzonego materiału źródłowego.
17. Stylizacja językowe i ich funkcja w literaturze. Przedstaw jeden rodzaj stylizacji i omów, czym charakteryzuje się to zjawisko i jaką pełni funkcję.
18. Listy kochanków. Zbadaj język na przykładach tekstów z wybranych epok literackich.
19. Wyrazy modne. Omów zjawisko, analizując przykłady ze współczesnej polszczyzny.
20. Język Reja a język Kochanowskiego. Przedstaw analizę porównawczą na podstawie tekstów obu twórców.
21. Styl retoryczny w literaturze staropolskiej i w powieściach H. Sienkiewicza. Zanalizuj i omów temat na wybranych przykładach.
22. Język miłości w literaturze baroku. Zanalizuj i omów temat na wybranych przykładach.
23. Porównaj język prozy realistycznej i awangardowej, odwołując się do wybranych przykładów.

1. Pismo użytkowe (życiorys, testament, list) jako kontekst dzieła poetyckiego. Omów zjawisko, analizując wybrane przykłady.

ZESTAW TEMATÓW DO USTNEJ CZĘŚCI EGZAMINU MATURALNEGO Z JĘZYKA POLSKIEGO W ROKU S

Wpisany przez Administrator Maria Nowak

poniedziałek, 03 września 2012 18:41 - Poprawiony poniedziałek, 03 września 2012 18:50
